DOMSTOLENS DOM
AF 12. NOVEMBER 1969[1]

# Erich Stauder
# mod byen Ulm, Sozialamt
# (Anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Verwaltungsgericht i Stuttgart)

Sag 29/69

Sammendrag

1. *En institutions retsakter — beslutning rettet til alle medlemsstater — fortolkning — kriterier — hensyntagen til den pågældende retsakts affattelse på de forskellige sprog*
*(EØF-traktaten, artikel 189)*

2. *Fællesskabsret — almindelige grundsætninger — herunder personlige grundrettigheder — overholdelse sikret af Domstolen*

1. Når en beslutning rettes til alle medlemsstater, forbyder nødvendigheden af en ensartet anvendelse og dermed fortolkning, at bestemmelsen betragtes isoleret i en af sine versioner, idet det tværtimod er påkrævet, at den fortolkes i overensstemmelse såvel med ophavsmandens virkelige vilje som med det af ham forfulgte mål, navnlig i lyset af dens affattelse på alle sprogene.

2. Den omstridte bestemmelse indeholder intet, der kan tydes som en krænkelse af de personlige grundrettigheder, som er omfattet af fællesskabsrettens almindelige grundsætninger, hvis overholdelse Domstolen skal sikre.

I sag 29/69

angående en anmodning, som i henhold til EØF-traktatens artikel 177 er indgivet til Domstolen af Verwaltungsgericht i Stuttgart for i en sag, som verserer for nævnte ret mellem

ERICH STAUDER, Marienweg 5, 7900 Ulm

sagsøger,

og

BYEN ULM, SOZIALAMT

sagsøgt,

1 — Processprog: Tysk.

at opnå en præjudiciel afgørelse af følgende spørgsmål:

»Er det foreneligt med den gældende fællesskabsrets almindelige grundsætninger, at beslutningen af 12. februar 1969 (69/71/EØF) fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber betinger salg af smør til nedsat pris til modtagere af bestemte former for socialhjælp af, at modtagerens navn meddeles sælgerne?«

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten R. Lecourt, afdelingsformændene R. Monaco og P. Pescatore, dommerne A. M. Donner, W. Strauß, A. Trabucchi og J. Mertens de Wilmars (refererende),

generaladvokat: K. Roemer
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

## DOM

## Præmisser

1. Ved kendelse af 18. juni 1969, indgået til Domstolens justitskontor den 26. juni 1969, har Verwaltungsgericht i Stuttgart i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt det spørgsmål, om det er foreneligt med den gældende fællesskabsrets almindelige retsgrundsætninger, at artikel 4 i beslutning nr. 69/71/EØF af 12. februar 1969 fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber betinger salg af smør til nedsat pris til modtagere af bestemte former for socialhjælp af, at modtagerens navn meddeles sælgeren.

2. Den nævnte beslutning, der er rettet til alle medlemsstaterne, bemyndiger disse stater til at fremme afsætningen af overskydende smørmængder ved på det fælles marked at udbyde smør til en pris under den normale til forbrugergrupper, der modtager bestemte former for socialhjælp;

   denne bemyndigelse er forbundet med visse betingelser, der bl. a. skal sikre, at den vare, der således bringes på markedet, ikke får en anden anvendelse end tiltænkt med den;

   derfor er artikel 4 på to af sprogene, herunder den tyske version, affattet således, at staterne skal træffe alle nødvendige forholdsregler til at sikre, at de berettigede kun

kan købe den omhandlede vare mod forevisning af et »på deres navn udstedt rabatkort«, medens de andre versioner imidlertid kun omtaler forevisning af et »individualiseret rabatkort« og således tillader andre kontrolmuligheder end angivelse af den berettigedes navn;

det er derfor nødvendigt først nøje at præcisere rækkevidden af den omtvistede bestemmelse.

3. Når en beslutning rettes til alle medlemsstater, forbyder nødvendigheden af en ensartet anvendelse og dermed fortolkning, at bestemmelsen betragtes isoleret i en af sine versioner, idet det tværtimod er påkrævet, at den fortolkes i overensstemmelse såvel med ophavsmandens virkelige vilje som med det af ham forfulgte mål, navnlig i lyset af dens affattelse på alle sprogene;

4. i et tilfælde som det foreliggende må der gives den mindst belastende fortolkning fortrin, hvis den er tilstrækkelig for opnåelsen af de mål, som den omtvistede beslutning skal forfølge;

det kan desuden ikke antages, at beslutningens ophavsmænd har villet fastsætte videregående pligter i nogle lande end i andre;

5. denne fortolkning bekræftes i øvrigt ved Kommissionens erklæring om, at den forvaltningskomité, der havde fået forelagt forslaget til beslutning nr. 69/71 til stillingtagen, foreslog en ændring, ifølge hvilken kravet om et på navn udstedt rabatkort skulle fjernes, og det fremgår af det sidste punkt i motiverne til nævnte beslutning, at Kommissionen har villet efterkomme dette ændringsforslag;

6. herefter må den omtvistede bestemmelse fortolkes således, at den ikke foreskriver — men heller ikke forbyder — angivelse af den berettigedes navn;

Kommissionen kunne derfor træffe en korrigerende beslutning herom den 29. juli 1969;

enhver medlemsstat kan herefter selv vælge mellem forskellige individualiseringsmetoder;

7. således fortolket indeholder den omstridte bestemmelse intet, der kan tydes som en krænkelse af de personlige grundrettigheder, som er omfattet af fællesskabsrettens almindelige grundsætninger, hvis overholdelse Domstolen skal sikre.

På grundlag af disse præmisser,

kender

DOMSTOLEN

vedrørende det spørgsmål, der ved kendelse af 18. juni 1969 er forelagt den af Verwaltungsgericht i Stuttgart, for ret:

1. **Artikel 4, anden tankestreg i beslutning nr. 69/71/EØF, som korrigeret ved beslutning nr. 69/244/EØF, skal fortolkes således, at den kun foreskriver en individualisering af de ved de deri fastsatte forholdsregler begunstigede uden for så vidt at foreskrive eller forbyde en angivelse af deres navne af kontrolhensyn.**

2. **Undersøgelsen af det spørgsmål, som Verwaltungsgericht i Stuttgart har forelagt Domstolen, har ikke frembragt noget, som kan skabe tvivl om gyldigheden af den omhandlede bestemmelse.**

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. november 1969.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

## FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT KARL ROEMER FREMSAT DEN 29. OKTOBER 1969

*Høje Ret.*

Det forhold, at der procedures for meget smør inden for Fællesskabet, og at der hidtil har manglet effektive foranstaltninger til afværgelse af produktionsstigninger, tvinger atter og atter til at forsøge at formindske smøroverskuddet ved hjælp af fremgangsmåder, der tilsigter at øge efterspørgslen. — Kommissionens beslutning af 12. februar 1969 (JO L. 52, 1969) der er vedtaget i henhold til artiklerne 28 og 35 i Rådets forordning nr. 804/68 om den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter, tjener også dette formål. Den bemyndiger medlemsstaterne til at udbyde smør til nedsat pris til forbrugergrupper, der modtager visse former for socialhjælp, eller mere nøjagtigt: den tillader tilskud på indtil 1,45 regningsenheder pr. kg smør for på denne måde at muliggøre en pris svarende til prisen på margarine. Da afsætningen af smørret skulle ske gennem handlende og ikke gennem forvaltningsmyndigheder, forekom det nødvendigt at fastsætte kontrolforanstaltninger for at sikre, at det smør, der solgtes til nedsat pris, faktisk kom i hænderne på den forbrugergruppe, der modtager socialhjælp. Artikel 4 i Kommissionens beslutning foreskriver derfor i sin *tyske* version: »Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de begunstigede med hensyn til de i artikel 1 fastsatte foranstaltninger kun kan købe smør mod forevisning af et på deres navn udstedt rabatkort.« — Forbundsrepublikken Tyskland har gjort brug af denne bemyndigelse. Den 11. marts 1969 udstedte ernærings-, landbrugs- og skovbrugsministeren i den henseende nogle direktiver (Bundesanzeiger 1969, nr. 52, s. 3), hvori der var foreskrevet udlevering af rabatkort. Disse kort skulle bestå af en talon og 8 aftagelige værdikuponer. Af kontrolhensyn var det foreskrevet, at talonerne kun var gyldige, hvis de angav navn, og at værdikuponer kun måtte indløses hos handlende, hvis de stadig var fastgjort til talonen.

Den skildrede ordning fandt også anvendelse med hensyn til den i Ulm bosiddende sagsø-